

GAZETA TRANSILVANIEI.

Apare în fiecare zi de lucru.

Abonamentul: pentru Austro-Ungaria pe an 24 cor., pe 1/2 an 12 cor., pe 1/4 an 6 cor. Pentru România şi străinătate pe an 40 franci, pe 1/2 an 20 franci, pe 1/4 an 10 franci. Număr de Duminică 8 franci pe an.

Redacţia,

Tipografia şi Administraţia:
BRAŞOV, PIATA MARE Nr. 30.
Telefon: Nr. 226.

Pentru Braşov cu dusul acasă pe an 24 cor., Fără dus acasă pe an 20 cor. pe 1/2 an 10 cor., pe 1/4 an 5 cor. Un număr 10 bani. Inserate: un şir pe 20 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarif şi învală. — Reclame pe pagina a 3-a un şir 20 bani.

Unitatea de limbă şi democraţia.

În discuţia de idei, ce a deschis-o ziarul democrat „Világ” asupra păcii cu naţionalităţile sau mai corect zis, asupra rezolvirii problemei naţionale în Ungaria, au ieşit la iveală două curente principale, diametral opuse. Unul e o continuare a trecutului, punctul de vedere al şovinismului naţional, care pretinde ca Ungaria să devie un *stat unitar naţional maghiar* şi spre ajungerea acestui scop să se continue cu mai mare intensitate maghiarizarea.

În n-rul mai nou al acestui ziar „o rămăşiţă de-a lui Bánffy”, de care am mai văzut apărând articoli în „Világ”, stăruie din nou pentru crearea statului naţional maghiar, ce e drept pe baze democratice, cu introducerea votului universal, dar cu o singură cultură, pe baza limbii maghiare.

Acest politician şovinst crede, că înaintăm cu siguranţă pe calea creării statului unitar şi ne arată cu cifre statistice progresul maghiaririi, dând un tablou statistic în privinţa acesteia.

În o jumătate de secol elementul maghiar din minoritatea în care era faţă de totalitatea locuitorilor ţării a ajuns în majoritate.

Iată tabloul:

La 1850 elem. maghiar era	44.2%
> 1870 >	> 44.4 >
> 1880 >	> 46.6 >
> 1890 >	> 48.5 >
> 1900 >	> 51.4 >

Din aceste cifre — zice anonimul — se vede, că ne apropiăm de prototipul statului cu o limbă. Deci pentru- ce să nu precipităm, să nu ajutorăm acest curent, care duce la unitatea naţională a statului?

Da, așa este — pe hârtie! Căci anonimul ia cifrele de mai sus de bani buni, de exacte, pe când este

știut, că ele lasă mult de dorit în privința exactității, chiar în punctul fixării numărului elementului maghiar, față de nemaghiari. Iar de altă parte trebuie să știm, că în ultimii doi decenii ai secolului trecut (1880—1900) a fost mai întetită maghiarizarea, când și stâncile de pe Negoși și Retezat să fi avut suflare, ar fi fost numărate la elementul unguresc. Atunci s'au înregimentat la maghiarism israeliții din țară și alte elemente dubii, de servitori și slujbași inferiori, cari din diferite considerații s'au declarat nolens-volens de Maghiari. Azi nu mai sunt de unde să se înregimenteze în masse astfel de elemente și deci rezultatul în o altă jumătate de veac nu se va mai șifra cu plus, ci probabil cu minus, chiar și pe hârtie.

Este deci subredă baza acelora, cari cred în posibilitatea maghiarizării complete a tuturor indivizilor din Ungaria. Aceasta este o imposibilitate și astfel și deducțiile, ce se fac și pretențiile ce se ridică pe baza aceasta sunt, nu numai ridicole, ci și lipsite de ori ce logică sănătoasă.

Democratismul zice: Să fie școală bună, administrație bună și justiție bună în limba fiecărui popor.

Șovinismul retrograd zice: Să fie școală bună, administrație bună și justiție bună, dar în limba statului.

Acestea sunt vederile, cari despart două lumi deosăbite una de alta. Una este de credința veche, că se poate face cu forța desnaționalizarea unor popoare, conștie deja de naționalitatea lor. Prin urmare n'avem decât să introducem în școale exclusiv limba statului, și în justiție și administrație poporul să învețe limba amplexaților, dacă vrea să se ferească și în timp mai scurt sau mai lung vom crea statul național.

Este calea încercată deja, dar fără rezultat. Cauza nesuccesului este, că direcția însăși e forțată, e nena-

turală. Și este știut, că ori ce siluire la ceea ce e natural se răzbină, ori ce forțare, care nu-și are baza sa naturală, se termină cu fiasco.

În fața acestor tendințe nenaturale, pe baza cărora se ridică castele aeriane, cât de reală și firească este directiva dată de democratism: *lăsați poporului limba sa și drepturile sale naturale*. Astfel își va iubi patria și prin conlucrarea tuturor popoarelor *mulțumite*, țara va deveni înfloritoare și puternică.

Nu mai pe calea aceasta se poate rezolva, fără zguduiri și trainic problema de naționalitate, cum este rezolvată de mult în Helveția și cum se rezolvă în Belgia, și — bine să ne-o însemnăm — nu spre paguba, ci spre binele și prosperarea acestor țări. Și tot pe calea aceasta merge și Austria. Întrebăm: ar putea să facă excepție în privința aceasta singurul stat totaș de poliglot, ca acele: Ungaria? Fie ori cât de puternică reacțiunea, opună-se cât de mult retrograzii, nici Ungaria nu se va putea subtrage de la urmările legii naturale de evoluțiune. E chestie de timp numai. Dacă noi, generația de azi nu vom ajunge deplină libertate și egalitate democratică, o vor ajunge desigur fii noștri, generația viitoare.

Cuprinsul acestei politici, numită azi radicală, îl alcătuiește d-nul Jászai Oszkár în un număr din zilele acestea al lui „Világ”, stabilindu-i principiile fundamentale, pe cari le vom da în nrul de mâine.

Adunarea din Lugoj, convocată pe Joia după Sf. Rusali, promite a deveni o manifestațiune impozantă a poporului bănățian. Precum ni se scrie deputații noștri naționali se întrunesc Mercuria viitoare la Arad, de unde vor pleca sub conducerea d-lui dep. Dr. T. Mihali, la Lugoj, spre a lua parte la adunare.

Congrua. Deodată cu congrua preoților gr. cat. s'a asignat și congrua preoților gr. or. pe semestrul I al anului 1911.

Dela Academia Română. În ședința publică-solemnă de azi a Academiei Române se vor citi rapoartele speciale asupra operelor premiate în cursul sesiunii generale.

Reformele militare. Pe când în cameră se continuă desbaterea proiectului de buget al cultelor, comisiunea pentru forța armată de apărare a țării s'a întrunit Miercuri, luând la desbatere proiectele pentru reformele militare. La ședințele comisiei iau parte mulți și din deputații, cari nu sunt membrii ai comisiei. În ședința de Miercuri a luat cel dintâiu cuvântul bar. Solymossy Ödön, referentul proiectelor. Au vorbit apoi mai mulți membrii, iscându-se o discuție mai lungă. A vorbit și primministrul Khuen, apărând proiectele. Comisiunea a ținut și ieri, Joi, o ședință și va ține regulat câte 4 ședințe pe săptămână.

Referitor la desbaterea proiectelor militare se afirmă, că guvernul e decis a le trece prin cameră cu ori ce preț înainte de vacanțele de vară ale parlamentului. Iar dacă discuțiile vor lua dimensiuni mari, cum este de prevăzut, se poate întâmpla ca parlamentul să nu ia vacanțe de vară.

Conflictul sinodal din România. În urma refuzului Metropolitului Primat și al Episcopului de Roman de-a dimisiona de bună voie, sf. sinod a hotărât alaltăieri darea în judecată a celor doi arhierei. Săptămâna viitoare se vor asculta martorii propuși din ambele părți, iar pe Vineri în 3 Iunie v. s'a fixat judecarea procesului.

În acelaș timp ministrul cultelor a trimis în judecata comisiei disciplinare pe d-nul Dr. Chiricescu, profesor al facultății de teologie, pe motiv că a dat în vileag o scrisoare particulară ce-i fusese trimisă de I. P. S. S. Metropolitul Primat, prin care nu numai a comis o nedelicatețe, dar a produs un adevărat scandal destinat să turbure pacea bisericii.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Ardelenii în România.

Transilvănenii și Mocanii în Dobrogea.*)

De Ioan Adam.

De bună seamă, că o cucerire făcută prin forța armelor, e un mare act de bravură, care ciustește mult pe învingători. Actul acesta de eroism, însă pentru ca să devină o adevărată isbândă, trebuie ca ceea ce s'a smuls prin arme, să rămâie pentru tot-deauna un drept câștigat, în folosul celor cari au învins. Stăpânirea aceasta să nu se reducă numai la puterea administrativă, ci să fie o stăpânire de fapt, cu folosința tuturor bunurilor și cu deținerea întregii puteri economice.

Pentru reincorporarea Dobrogei lui

*) Zilele aceste s'a făcut vorbă, în legătură cu scriitorii ardeleni și despre Românii ardeleni în general, la Academie și în presă, grație atacului brusc și fără temei al d-lui Zamfirescu. Din acest prilej reproducem azi un capitol din cartea repozatului scriitor Ioan Adam: *Constanța pitorească* (București 1908). Din acest capitol reiese, că după modestele noastre puteri am făcut și facem și noi servicii bune fraților noștri din regat. — Red.

Mircea, Românii și-au vărsat sângele și a trebuit să dea și Basarabia, — cari toate la un loc, sunt o jertfă atât de scumpă, cât sacrificarea pe rug a unui frate drept.

Jertfa s'a făcut și noi am reîntrat biruitori, pe locurile vechilor castru romane.

Această victorie însă ar fi rămas numai o simplă pagină frumoasă, dacă pe urma ei n'ar fi venit „cealaltă cucerire pe cale pașnică, adică stăpânirea de fapt a economiei acestei provincii.

Azi în Dobrogea înfloresc cea mai temeinică gospodărie românească, cu sate bogate și frumoase, cu țărani vioi și muncitori. Pustiul vechii Dobrogei, pe unde nu creșteau decât bălării și iarbă sălbatică, a ajuns brăzdat în toate părțile de lanuri, iar în locul legendelor de spaimă, cu bandiți și crime feroce, azi se întemeiază o viață de liniște și prosperitate, care ne face cinste.

Cucerirea aceasta din urmă a statornicit pe cea dintâiu și gloria acestei isbânde, se împarte deopotrivă între aceste două fapte eroice.

Ceea-ce e trist, dar adevărat, în această chestiune, e că Statul nostru și

oamenii lui politici de pe vremuri, n'au urmat un plan conștient în această din urmă cucerire și, dacă totuși isbânda a rămas a noastră, e datorită numai primilor coloniști români, cari au trecut în Dobrogea și cari au știut s'o cucerească și economicește.

În primul loc trebuie să ne amintim că economiei de vite, mocanii și ceilalți transilvăneni veniți, n'au cruțat nimic, pentru ca să cumpere pământ și să se statornicească cu încredere și îndrăzneală, acolo unde n'ar fi riscat nimeni din țară să-și vâre avutul.

Mocanii mai ales, cu firea lor persistentă și călăuziți de acel instinct rar de extensiune și cucerire, forțau împrejurările și-și riscuau toate resursele, pentru ca să pună mâna pe proprietatea amenințată.

Și așa s'a putut ajunge să avem o proprietate mare românească, care în alte împrejurări, ar fi trecut cu siguranță în mâini străine.

Cine se gândia pe atunci, la începutul incorporării provinciei, când Dobrogea era loc de hulă și de exil pentru toți căpătuții, că s'ar putea cheltui chiar și bani, pentru stabilirea unei gospodării acolo?

Mocanii au adus în Dobrogea și sentimentul acela hotărât național, cu o rară conștientă socială a rolului lor, care i-a ajutat mult în cuceririle făcute. Dragostea de neam și respectul pentru istorie, e în adevărată înflorire la ei.

Nicăieri mai mult ca în Dobrogea, nu cred să se vadă mai întins cultul pentru bărbații noștri de stat. Am avut prilejul să trec prin casele multor proprietari, mai ales mocani și am rămas tot-deauna surprins, când le-am văzut pereții încărcati cu portretele tuturor oamenilor noștri de bine.

Cultul oamenilor noștri mari, arată tot respectul și dragostea ce păstrează lumea de acolo, pentru trecutul și valorile neamului nostru și e și un îndemn de apropiere și impunere, față de celelalte naționalități.

De altfel, totul din casa lor dovedește dragoste de ceea ce-i românesc, începând dela îmbrăcămintea lor pitorească și simplă și trecând la podoabele din saloane. Covoarele bogate, țesute chiar de gospodine și cuverturile cusute în arnici și flori, îți dau toată impresiunea de sănătate și de gust bun, a unor oameni conștienți și cu viitor.

Mangra — falsificator.

În faimosul său discurs rostit în ședința din 2 Iunie a camerei ungare, călugărul Mangra a dat o nouă dovadă eclatantă despre nemernicia sa, căutând să-și acopere sufletul său păcătos invocând între altele în ajutorul său numele genialului cugetător și bărbat al nostru, regretatul Alexandru Mocsonyi, pe care, cât a trăit, l-a insultat în cel mai josnic chip.

În contra acestei cutezanțe nemai pomenite se ridică d-l Dr. Valeriu Branisce, unul dintre cei mai buni cunoscători și prietini ai lui Alexandru Mocsonyi, protestând în contra încercării nenorocitului călugăr de-a profana memoria lui Mocsonyi.

Reținem din articolul de ieri al „Drapelului” semnat de d-l Dr. V. Branisce următoarele părți:

»Acestă încercare de profanare o comite Mangra atunci când se pune pe sine într'un șir cu Ales. Mocsonyi, el reprezentantul abdicățiunii naționale într'un șir cu cel mai lămurit reprezentant al drepturilor naționale ale poporului român! O comite când, fără autorizare, dă publicității un act, care în urma firei sale, este confidențial, și nu se mulțumește numai cu indiscrețiunea nepermisă între oameni ce se respectă, ci falsifică acest act, prezentându-i conținutul tocmai în *sens opus celui original* și pe urmă mai falsifică și niște momente istorice din viața neamului nostru — momente ai căror martori contemporani sunt încă în viață — cu vedita tendință de a-și învăli desertăciunea sa națională în aureola numelui strălucit al lui Alexandru Mocsonyi.

În continuare Dr. V. Branisce face istoricul aceluia act*) din care Mangra a citat intenționat fals, apoi continuă:

»Mangra citează falz. Ca să poată atribui senzul ce-i convine lui, contrage două alineate, *eliminând tocmai partea esențială*, ca astfel să-i dea înțeles fals întregului pasagiu. Să punem deci față în față textele!

După ce caracterizează în mod clasic politica de maghiarizare, ca politică fatală pentru Ungaria, zice Mocsonyi:

»De o potrivă stă departe de noi federalismul național, care e în contradicție cu unitatea politică de stat a Ungariei, *cât și tendința îndreptată spre unificarea de rasă*, care înseamnă nimicirea de rasă a popoarelor nemaghiare; de aceea — după convingerea noastră — numai o singură cale duce la înaltul scop al consolidării politice a Ungariei: acea politică de stat, care știe aduce în consonanță postulatele unității politice de stat a Ungariei cu condițiile de existență națională a popoarelor.

*) Este vorba de un proiect de răspuns la mesajul tronului (1906) elaborat la rugarea unor deputați ai noștri de regretatul Mocsonyi.

»Numai o asemenea politică a exigențelor reale și a dreptății poate asigura existența și dezvoltarea sănătoasă de stat a Ungariei, în care revine în urma supremației firești recunoscute de bună voie din toate părțile și fără invidie, rasei maghiare rolul conducător.

»Numai o asemenea politică de stat poate pune capăt acelei anomalii stridente, că statul este dominat de o neîncredere pe cât de neînvinșă pe atât de nefirească față de o jumătate a cetățenilor săi.

»Numai o asemenea politică face cu putință adevărata domnie a legilor și viața nefalsificată constituțională, totodată o asemenea politică este condiția sine qua non a suveranității de stat a Ungariei.

Și cum citează aceste păminte Mangra? Iată cum:

»Departa stă de noi — zice Mocsonyi — federalismul naționalist, care e în contradicție cu unitatea politică a Ungariei; numai politica exigențelor și a dreptății poate asigura existența, dezvoltarea de stat sănătoasă a Ungariei, în care revine în urma supremației sale firești recunoscute din toate părțile de bună voie și fără invidie, rasei maghiare rolul conducător.

Mă rog deci, a pune față în față cele două texte, citatul din dietă al lui Mangra și originalul, pe care-l pretinde a-l cita, pentru a vă forma o idee despre... haid' să zicem: modul cum *mistică conștient* nenorocitul vicar al Orăzei-marii ajuns în partidul «muncei».

Va să zică nu numai comite o indiscrețiune nepermisă, nu numai prezentează fals faptele pentru a făuri acuze contra comitetului național, ci mistică și textul, pe care pretinde a-l citi în dietă. Ecce Mangra!

Directorul fundațiunii Șuluțane.

Blaj, 7 Iunie c.

Fundațiunea fericitului Metropolit Alexandru St. Șuluțiu este prima și până acum singura fundațiune gr. cat., la administrarea căreia participă pe lângă membrii capitolului, în număr egal și mirenii, în senzul dispozițiilor salutare ale piului fondator. Imprejurarea asta plăcută are ca urmare, că publicul se interesează în deosebi de mersul și înaintarea acestei fundațiuni, constituită pentru ajutorarea văduvelor preotese și a studenților de la diferite școli.

Directorul este convocat din partea Excelenței Sale d-lui Dr. Victor Mihályi de Apșa, arhiepiscop și Metropolit de Alba-Iulia pe Vineri, 16 a. l. c. în ziua aceasta la 7 oare dimineața se va ține un recepțiu solemn în biserica parohială din Blaj. Ședința se va deschide prin metropolitul la 9 oare a. m. în sala arhierilor. După constatarea membrilor prezenți, administratorul fundațiunii, d-nul canonic Iosif Hossu raportează despre bazele și starea prezentă a fundațiunii, despre casa

fundațională din Blaj și domeniile din comunele Șpring (comitatul Albei infer.), Cenade (comitatul Albei inferioare), Vidraseu (comitatul Târnavei mici) și Someș-Odriheiu (comitatul Sălăgiului), precum și despre rămasul fericitului avocat și fost prefect Florian Micheș, a căror valoare este 815,035.41 fl. și face propunere cu privire la formarea unui capital nou de 500,000 cor., conform §§-lor II, IV, IX și XXIII din literile fundaționale și cu privire la aplicarea venitelor acestui capital nou și în fine prezintă bugetul fundațiunii pe anul 1912. Avocatul arhiepiscopului, d-nul Dr. Iuliu Maniu, referă asupra cauzelor juridice și proceselor relative la această fundațiune. Comisiunea pregătitoare de 3, care constă din d-nii Sinus P. Mateiu, canonic; George Pop, consilier ministerial și Iuliu Bardosy, insp. reg. școl., face raport despre reviziunea socotelilor pe anul 1910 și despre scontrarea casei fundaționale. Suma activelor în anul expirat a fost 1,075.519 cor. 78 fl.

În ziua următoare 17 a. l. c. Sâmbătă, este convocat și senatul administrativ al fundațiunii, a cărui membrii conform dispozițiilor piului fondator, sunt toți funcționarii publici români gr. cat. de pe teritoriul arhiepiscopiei de Alba-Iulia, cari sunt în rang egal sau mai înalt unui secretar dela fostul guvern Transilvan. Conform programului stabilit de Capitolul arhiepiscopesc, membrii acestui senat se adună la 9 oare a. m. în sala arhierilor. Ședința o deschide metropolitul. După verificarea membrilor prezenți și constituirea senatului, administratorul fundațiunii amintește punctele principale din raportul său făcut în ședința directorului din ziua premergătoare, despre starea fundațiunii și despre formarea unui capital nou de 500.000 cor. și face propunere cu privire la aplicarea venitelor acestui capital.

Senatul, după creșterea capitalului la o sumă nouă de 500,000 cor., va putea mări și dubla toate beneficiile, pensiunile și stipendiile din venitele acestui fond. Comisiunea pregătitoare de trei, încredințată cu revidarea socotelilor de pe anul 1910 și cu cenzurarea bugetului pe anul 1912, raportează despre rezultatul lucrării sale și-și face observările sau eventual face propuneri nouă. Senatul va întregi directorul și postul vice-prezidentului mirean repauzat. De prezent sunt în viață următorii membrii: d-nii Ioan Mezei, Alexandru Onaci și Vasiliu Hossu juri de curie, George Pop, consilier ministerial, Iuliu Bărdosy, insp. reg. școl., Vasiliu P. Hărșan, Vasiliu Ranta Buticescu și Petru Pop, juri de tribunal, Dr. Alexandru Pop, medic arhiepiscopesc; repauzați, a căror loc este a se întregi sunt: fostul vice-președinte al directoriului Iosif Pop, jude de curie, Vasiliu Nestor, jude de tablă și Iosif St. Șuluțiu, jude de tribunal.

Coresp.

Academia Română.

Discursul de recepție al d-lui M. Soutzo. — Răspunsul d-lui D. Sturdza.

București, 25 Maiu v. 1911.

Ședința de Mercuri s'a deschis la 2 p. m. Lume foarte multă, în așteptarea M. Sale Regelui.

D. I. Negruzzi, președinte, are regretul de a anunța că M. Sa, fiind indispus nu poate lua parte la ședința de astăzi a Academiei. Citește o scrisoare de mulțumire a d-lui I. Nistor, noul membru corespondent al Academiei și dă cuvântul d-lui M. Soutzo.

Înainte de a vorbi de subiectul ce trebuie să-l desvolte, d. Soutzo face elogiul regretatului folclorist S. Fl. Marian, al cărui loc îl ocupă în venerabila instituție.

După ce cu date biografice și bibliografice, schițează activitatea lui S. Fl. Marian, spune că opera lui nu are numai o valoare individuală, ci una națională.

După cum Academia, prin faptul că are membrii din toate țările locuite de Români, reprezintă unitatea culturală a tuturor Românilor, tot așa și opera lui Marian arată comunitatea de legende și obiceiuri a Românilor de pretutindeni.

D. Soutzo vorbește apoi de numismatică antică și de monedele romane. Monedele eline sunt mai frumoase ca cele romane, dar nu au importanța lor istorică. Monedele romane, ne-au transmis figurile împăraților, imaginile monumentelor — cum e podul lui Traian de peste Dunăre — obiceiurile romane, fapte istorice; în aceste monede găsim cheia politicii economice și financiare a Romanilor. D. Soutzo arată apoi evoluția monedelor romane în mod amănunțit și documentat — făcând un studiu de competență exclusivă a specialiștilor.

Înainte de a arăta activitatea d-lui Soutzo, d. Sturdza aduce un omagiu memoriei generalului N. Mavrus, care a fost numismat erudit, și care a dat Academiei colecția de 1000 monede autohtone și romane. Activitatea d-lui M. Soutzo datează cu mult înainte de anul 1885, când a publicat prima sa lucrare de numismatică. D-nia sa a făcut studii de numismatică în Asia Mică, Grecia, Italia, Macedonia: a studiat în autorii greci, romani și moderni. D. Sturdza analizează rând pe rând toate scrierile d-lui Soutzo, arătând că valoarea sa de numismat este recunoscută în toate cercurile savante din țară și străinătate.

Serbările de la Iași.

— Jubileul universității. — Desvălirea statuei lui Cuza și Cogălniceanu —

D. Dr. Bogdan, rectorul Universității din Iași, fiind primit în audiență de M. Regele, a stabilit definitiv programa serbărilor, cari se vor da cu ocazia jubileului

În Dobrogea, se vede multă viață și simțire românească.

În primul loc M. M. L. L. Suveranii se bucură de-o adevărată venerațiune.

Dacă-ți porți ochii prin casa unui proprietar mocan, vezi cadrele cele mai neașteptate. Mai întâi frumosul profil al lui Ioan Brătianu, prins într'un moment de viziune, pe jețul său. Mai pe urmă dai de C. Negri, Mureșanu, Alexandri, Catargiu și din cei mai din urmă, găsești pe d-nii Haret, Carp, Sturdza, Take Jonescu etc.

Din toate portretele și atențiunile lor, se vede însă o grijă atingătoare pentru amintirea marelui bărbat de stat, Mihail Cogălniceanu. Tot-deauna, deasupra portretului lui, — un portret dela bătrânețe, cu formele prea trecute — vei vedea un omagiu modest, fie un buchet de flori uscate, sau câte-va spice de grâu, fie o panglică ștersă dela vr'o comemorare.

Dacă cumva te întorci întrebător, vei surprinde numai decât în ochii gazdei o înfiorare de lacrimi:

— Apoi, asta-i tata nostru...

Ș'atata-i trebuie, să se înceapă vorba,

c'apoi trecutul cu toate amintirile de demult, revine ca într'un basm:

— »Când ne-au luat Rușii Basarabia noi am trecut Dunărea aici în Dobrogea. Se întindeau cârdușii de oi dela Reni încoace, cu poștile. Toate drumurile erau numai un behăit și convoiuri cu bejenie. Dobrogea era pustie și sălbatecă. Ne-am trezit și noi cu toată averea în singurătatea asta, cu nădejdea numai în cel de sus. Ce era de făcut? Ne uitam și noi, economii de vite, unul la altul și ridicam din umeri cu neîncredere. Unde să ne așezăm și ce să facem? Parale aveam și aveam și oi destule, dar aici nu era nici o liniște și nici un sprijin. Pe ici și colea întâlneam câte un sat tăăresc, dar nu te puteai înțelege cu nimeni.

»Stăteam și noi gata de ducă.

»În vremea asta de nedumerire, numai auzim, că vine prin Dobrogea ministrul cel mare, cuconu Mihailache Cogălniceanu, pe care noi îl cunoșteam încă dela Drăncești, din Fălciu... Am alergat cu toții înaintea lui și pune-te pe jălanie, că la ce pacoste am căzut aici.

— Măi băeți, ne-a zis el, aici e raiul vostru... Ceace ați găsit voi în Dobrogea, n-o să mai apuce nici copil de copilul vo-

stru... Scuturați-vă pungile, vindeți ce-aveți, lipsiți-vă și de oi și... cumpărați pământ, c-aveți să fiți bogați.

Toți dobrogenii au cunoscut pe Cogălniceanu și-i păstrează o amintire neștersă. El a fost indemnul și îmbărbătarea primilor coloniști. Se zice că după Congresul dela Berlin, Cogălniceanu s-a întors zdrobit sufletește și amărât, ca după cea mai tristă înmormântare. După ce a vizitat însă Dobrogea și i-a văzut însemnătatea, s-a mai domolit de îndurarea lui și a început să se intereseze de mersul lucrurilor de aici.

Mulți dintre bătrânii de azi spun, că ei n-ar fi îndrăznit să se statornească în Dobrogea, dacă n-ar fi fost îmbărbătați de Cogălniceanu.

Marele bărbat de stat știa că e nevoie acolo de un element românesc tenace și mai cuprins, care să pună mâna pe locuri și să constituie astfel un stat puternic național. Numai așa s-a putut cumpăni influența naționalităților aflătoare acolo de pe vremuri.

Bărbații noștri politici din urmă, ameiți de vârtejul primelor euceriri, au

crezut că opera de consolidare a statului s-a încheiat cu Independența și Regatul și atunci s-au îndepărtat cu gândul dela cetățile cele mai mărunte, care privesc viața intimă și stăpânirea economică.

Dobrogea a fost lăsată pe seama inginerilor hotarnici improvizati și a funcționarilor goniti din țară. Pământurile cele goale și întinse, s-au dat atunci cui s'a nimerit. În timpul acela s-au improprietărit și Bulgarii din Tulcea, care erau așezați acolo de după războiul Crimeei, veniți din Buceag și din sudul Rusiei.

Se zice că cei care lucrau la împărțirea pământului, plictisiți de pustiu Dobrogei, nu știau cum să se scape odată de atâta țarină. Când venia bulgarul să-i dea pământ, ai noștri îl treceau la tablou cu 100 de hectare. Bulgarul speriat și bănuitor, protesta cât putea și se ruga:

— Bre inginer... fă hatâr la mine și trece-mă numai cu 50 de hectare, dau și bacșiș.

Se pare că unora le făcea hatârul acesta, dar atunci încărcă pe alții cu pământul rămas.

Și ceea ce s-a făcut acolo, s-ar fi făcut de alți streini în toată Dobrogea, dacă

ȘTIRI.

— 27 Maiu v.

Malalul școalelor române din Brașov va avea loc în cas de timp favorabil Miercurea viitoare în 1/14 Iunie a. c.

Pentru masa stud. români din Brașov au intrat 20 cor. dela d-l Dr. Iustin Cl. Iuga cu ocazia logodnei d-sale cu d-soara Miți Lupan — în loc de anunțuri speciale. — D-l Dr. George Moroianu, atașat com. la legătuinea rom. din Viena, 20 coroane.

Primească generoșii donatori sînce-rile noastre multămite. — *Direcțiunea școalelor medii gr. or. rom. din Brașov.*

Cununie. Ileana Debu și Nicolae Gergel ne anunță cununia lor religioasă, ce se va celebra în biserica gr. or. din Tode-rița, Luni (a doua zi de Rusali) în 30 Maiu st. v. 1911 la 5 oare d. a.

Bardia — directorul Cazino-ului din Abbazia. Marele hățman de odinioară al graniței Burdia Szilardie, deus din toate posturile și onorurile grase de pe vremuri, e pe cale să ajungă o celebritate europeană de un nou calibru, dacă e să dăm crezămînt unei știri din Budapesta, care ne vine peste București. Ziarul bucureștean »Dimineața« publică adevărat o telegramă din Budapesta, că la Abbazia se va înființa pe ziua de 1 Iulie o bancă și un cazino după modelul celui de la Monte Carlo, dar mult mai luxos, iar director al acestei instituții este deputatul C. Bardia. În același timp »Drapelul« înregistrează știrea, că constituindu-se din nou direcțiunea căilor ferate de interes regional Caransebeș-Hăteș, al cărei președinte era până acum Bardia, acesta a fost înlocuit de fostul fișpan Pogány, sub a cărui oblăduire i-au crescut coarneaua lui Burdia. — Adevărat din președinte atotputernic al graniței și al unei rețele ferate — președinte al unei spelunci de jocuri hazarde! Și totuși nu e tocmai așa de mare deosebirea cum s-ar crede, când ne cugetăm, că scopul vieții lui Burdia a fost — banul sculptor. Căci omul închinat mamonului nu caută la mijloacele și izvorul îmbogățirii sale. Lui e indiferent: curgă banul din cutare fond ori avere particulară sau din buzunarele celor, ce-și caută fericirea la mesele verzi sau în jurul ruletei. Dacă până nu de mult li s-au închinat cei, pe cari i-a supus pe când era dictatorul graniței, din 1 Iulie începînd îl vor pomeni cei, cari perzându-și averile la mesele cazinoului din Abbazia, li vor striga în momentul despărțirii de această lume coruptă un: Ave Burdia...

Sic transit...

Circulațiunea străinilor în Brașov în luna Maiu. În luna trecută au petrecut în Brașov următorii străini: Din America 2, Austria 234, Azia 1, Bulgaria 5, Franța 5, Germania 45, Helveția 3, Italia 2, Olanda 1, România 296, Rusia 2, Sărbia 2, Turcia 3 și din Ungaria 918. În suma totală 1519 străini. Dintre aceștia au locuit în hotelul Calul alb 2, Central 139, Continental 92, Coroană 754, Europa 289, Grand 51, la Iobi, strada neagră 2, Mielul alb 29, Villa Kertsch 6, Metropoli 7, Pară 15, Predeal 1 și în case particulare 132. După detragera celor 86 persoane, cari încă nu sunt desanunțate, rămân încă 1433 străini, cari au petrecut în total 5044 de zile în orașul nostru.

toase, s-au luat și conducătorii noștri, când au început goana cu depozitări. Se vede că oamenii aceștia micuți ar fi fost mai împăcați să știe acolo pe niște străini pri-pășiți, — căci așa s-ar fi întîmplat, pe atunci, dacă mocanii n-ar fi pus mîna mai înainte pe proprietate, — decât pe niște buni români, cari au dus limba și țaria națională, între celelalte elemente din Dobrogea.

De ce nu a trimis Dumnezeu, la timp, tot pe mocani, cari să ne fi cîtopit și uzurpat orașele din țară, cu toată economia lor, mai înainte de a le fi cucerit străinii!

Dacă mocanii au pus mîna pe pămînturi, în schimb ei și-au închinat sufletul idealului nostru de aspirațiuni și stat. Barbarii aceștia noi sunt frații noștri, ei au adus în mijlocul nostru sânge proaspăt și tenacitatea, care ne lipsia. Cu ei, noi ne regenerăm prin noi înșine. Băeții și ficele lor, sunt tovarășii și soțiile noastre, cari măresc vadul de viață românească, intrăceiași învăluire de improspătare și primenire de forțe...

La conservatorul din București (secția de declamație) s-au început alaltăieri examenele cu elevele și elevii din anul prim ai d-nei A. Romanescu și ai d-lui Nottara. Intre elevele, cari s-au produs cu succes, ziarul »Seara« remarcă și pe d-soara Mariora Dima, fiica măestrului G. Dima.

Pentru noua biserică, ce este a se edifica în Cluj, acest puternic centru al Ardealului, au mai binevoit a dăruir în timpul din urmă următorii creștini: Vasile Chiorean, din Aitor 10 cor. Ioan Melian, preot în Bont, diecesa Gherlei a colectat dela credincioșii săi 1262 cor. Alexandru Leaș, din Ceanul mare, a trimis prin protopopul Cojocnei, Ioan Hățieganu 2 cor. Vasile Lăpușan, din Gilău 10 cor. I. Gyurkó, magaziner la tren, Cluj 5 cor. Colonelul George Horváth, Cluj 20 cor. Iacob Popa, secretar metropolitan, Blaj, întru pomenirea fratelui său † Simeon Popa, din Teiuș 10 cor. Dr. Iustin Cl. Iuga, cand. de avocat, în Brașov, în loc de bilete despre fidanțarea sa cu d-soara Miți Lupan din Brașov 20 cor. La altă 89 cor. 62 fl. Primească toți binevoitorii noștri, cari ajută astfel cu obolul lor la ridicarea cât mai curînd a unei monumentale biserici române în Cluj, ceea mai adănc simțite mulțumite și Dumnezeu să le răsplătească din prisosința harurilor cerești. În numele curatorului bisericii gr. cat. rom. din Cluj — Dr. Elie Dăianu, paroh-protopop, președinte.

Testamentul lui Iohann Orth. Mareșalul Curții Montenuovo și baronul Wetschel au primit Miercuri în mod oficial testamentul lui Iohann Orth, care a fost desfășurat Sămbătă de către monarh. Testamentul se compune din 3 documente. Unul a fost semnat la 1878, iar celelalte două la 1890. Toate trei sunt semnate și sigilate de Iohann Orth. Neavînd moștenitor Iohann Orth și-a lăsat averea în valoare de 3 milioane și un sfert următoarelor persoane: O treime celor patru fi ai marelui duce de Toscana, anume lui Leopold Wölfling și arhiducilor Iosef, Peter și Ernst. O treime arhiducelui Ludwig, care se află în insulele balneare. O treime arhiducilor Franz Salvator, Leopold Salvator și fiului acestuia Karl Salvator. Iohann Orth a lăsat soției sale Milly Strubel 40.000 florini. Această dispoziție nu se va executa dat fiind că soția sa nu se mai află în viață. Toate actele lăuate de Iohann Orth se vor preda cununatului său, arhiducelui Karl Isenburg. Familia Toscana a contractat acum un an un împrumut de un milion pe baza acestei moșteniri.

Pertractarea proiectelor pentru măsurarea dărei de venit cl. III, referitoare la diferite grupe de meserii, se va ține în 12 Iunie dela poziția 349—437: Proprietarii de mașini de îmblățit, producătorii și vânzătorii de bomboane, traficanții și birjarii.

Bilete pentru reprezentațiunile teatrale de Sf. Rusali se află de vânzare la firma Eremias nepoții.

Un record de aviație. La concursul de aviație de lângă Berlin, pilotul Hirth însoțit de un pasager s-a urcat până la înălțimea de 1580 de metri. Recordul acestui aviator era mai înainte de 800 de metri.

Holera în Constantinopol. O telegramă din Constantinopol anunță, că până eri s-au constatat cinci cazuri de holeră.

La fondul Dr. P. Șpan pentru ajuto-rarea copiilor de Moți aplicați la meserii, al »Reuniunii sodalilor români din Sibiu«, din prilejul conferenței preoțești din tractul Lupșei au intrat următoarele sume dăruite și anume: Vasile Gan, protopresbiter (Ofenbaia), Vasile Șpan, paroh (Lupșa) câte 5 cor., Vasile Bocșa paroh (Ponor), Nistor Manciu paroh (Ocolişul-mare) câte 4 cor., Ioan Gherman paroh (Orăștie), Iosif Panța inv. (Lunca largă) câte 3 cor., George Lazar paroh (Valea Geogelului), Ioan Muntean, Silvestru Morușca învățător (Cacova-Ierii), Ioan Dandea par. (Șasa) câte 2 cor., Leonte Canja învățător (Vidolm), Nicolae Crațu, Vasile Jina paroh (Subpeatră), Vasile Rușdea paroh (Poșaga-inf.), Ioan Vesa, Simion Vasuica paroh paroh (Sălcirua sup.), Simion Samoilă par. (Ocolişul-mic), Constantin Giurgescu par. (Lunca largă), Andrei Straja, paroh (Cacova-Ierii) și Eva German, fiecare câte 1 coroană. Sau în total 42 cor. La același fond au mai dăruit: 25 elevi ai școalei populare din Agnita, cercetînd, sub conducerea învățătorului Nic. Cârstea, Reuniunea meseriașilor, 90 bani. Ioan Comșa, învățător (Bruiu), Zorița Moldovan născ. Dandea preoteasă (Cristian), Ioan Îmbăruș inv. (Sibiu suburb. inf.) câte 1 cor., Solomon Sofonia cleric, G. Poponea v.-pre-

zid., George Purdu inv. (Marcoș), câte 50 bani, Constantin Tipuriță inv. (Vale) 2 coroane. Starea fondului 698 cor. 58 bani. Pentru prinos aduce mulțămînt, în numele comitetului, Vic. Tordășianu, președ.

Concert militar. Duminecă în 11 Iunie n. muzica militară va cânta dela oarele 5 p. m. până seara la oarele 9 în grădina dela »Gewerbeverein«. Intrarea liberă.

Avis. În cancelaria subscrisului află aplicare un candidat de avocat cu praxă. — Dr. Alexandru Morariu, avocat Elisabetopol, (Erzsébetváros).

Petreceri.

In Feldioara-săcuiașcă. — Primim la redacție o invitare la festivitățile împreunnte cu actul sfințirii bisericii gr. or. din Feldioara săcuiașcă (protopresb. Turdei), ce se va săvârși prin I. P. S. Sa archiepiscopul și mitropolitul Ioan Meșianu în 5/18 Iunie 1911 la oarele 8 a. m. După sfințire, la oara 1 p. m. se va da banchet, coverta 4 cor., iar seara concert din partea unui grup al teologilor din Sibiu.

Program: 1. Marșul cîntăreților, B. Porumbescu. 2. Doinitori români, A. Popovici. 3. a) Noaptea, Fr. Schubert. b) Serenadă, H. Marschner. 4. Răsunetul înstrăinatului, T. Popovici. După pauză: 6. Dorul Ardeleanului, A. Popovici. 7. a) Coasa, I. Vidu. b) Cucule peană galbînă, T. Popovici. c) Toarce leleo, T. Popovici. 8. Intre peatra Detunata, G. Dima. 9. Cîntecul streinătății, I. Vidu. 10. Hora ploaia, G. Dima. 11. Marșul Dorobanților, I. St. Pa-ulian.

In Borgotiha. — Luni în 12 Iunie n. 1911 se va ține o reprezentațiune teatrală-populară urmată de joc în sala școalei confesionale gr. cat. din Borgotiha. Începutul la 7 oare seara. Intrarea de persoană 80 fileri, în familie de persoană 60 fileri. Venitul curat e destinat în scop filantropic.

Program: 1. »Ruga dela Chiseteu«, comedie într-un act de I. Vulcan. 2. »Trialog despre Iene« de M. Drăgan. 3. »Jidanii și hoții«, anecdotă de Th. Speranță. 4. »Cale bună« de G. Coșbuc. 5. »Dușman-cele« de G. Coșbuc.

ULTIME ȘTIRI.

Arad, 9 Iunie. Comisiunea administrativă a comitatului a pornit cercetare disciplinară în contra învățătorilor George Muntean și Iosif Stărcar, pe motiv că au neglijat și disconsiderat limba maghiară în școalele lor.

Orăștie, 9 Iunie. Pe 25 Iunie n. c. s'a convocat aici o adunare popo-rală românească. Se va discuta chestia sufragiului universal.

București, 9 Iunie. »Agenția Română« publică următorul buletin: »Ușoara criză hepatică de care a suferit alaltăieri regele, nu s'a reînnoit. Maj. Sa e acum cât se poate de bine. Se va odihni însă câteva zile și va pleca, probabil Marți la Sinaia.

Newyork, 9 Iunie. Alaltăieri dimineată s'a resimțit în Mexico un puternic cutremur de pămînt, care a durat 6 minute. Numeroase edificii s'au prăbușit, îngropînd sub ele vieți omenești. De sub dărămăturile cazarmei de artilerie s'au scos până acum 20 cadavre. S-au prăbușit între altele palatul național și biserica San-Dominguez. Numărul celor morți, cu deosebire copii, trece de 200. Sunt și numeroși răniți.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Succesorii.
Redactor resp. Ioan Spudercu

Városmajor - Sanatorium și „Hydrotherapie“

26 odăi aranjate cel mai modern; Supraveghere medicală constantă.

Telefon 88—99.

Birou central, stabiliment medical, Ferencz körút 29 n. a. 8—9; d. a. 3—5.

Director, șef.
Dr. Cosmutza.

Universității din Iași, serbări cari vor avea loc în zilele de 28, 29 și 30 Septembrie a. c.

Iată programa serbărilor:

Ziua I. — La oarele 10 dimineată so-ria și primirea la gară a Suveranilor și a Familiei regale.

La oarele 10 jumătate Te-Deum la Mitropolie, iar la oarele 2 jumătate d. a., înălțările Universității la Teatrul Național. Seara retragere cu torțe.

*

Ziua II. — La oarele 10 dimineată des-călirea statuei lui M. Kogălniceanu; în de-cursul zilei vizitarea monumentelor, iar seara, la Teatrul Național, serată de gală.

*

Ziua III. — La oarele 9 dim. desvălir-statuei lui Cuza.

La oarele 11 deschiderea solemnă a cursurilor universitare.

În timpul zilei: curse, danțuri, etc.

Seara banchet la Teatrul Național.

Externe.

Sosirea Sultanului la Salonic.

Sultanul a sosit alaltăieri la Salonic pe bordul vaporului Haidred însoțit de o întreagă escadră. Mulțimea a aclamat în mod călduros pe Suveran, care a rămas pe bordul vasului de război, iar eri a intrat în oraș luându-și reședința în conac.

*

Luptele francezilor în Maroc.

O telegramă din Tager anunță, că coloana generalului Moirier a ajuns la El Mas, unde a fost atacată de maro-ni cari nu s'au retras de cât decimați de focul Francezilor. Coloana a avut un medic și trei legionari uciși, și 13 soldați răniți.

*

Situația în Albania.

Ziarul ministerului nostru de externe ocupându-se cu situațiunea provocată de demersurile guvernului turcesc față de Al-banezi, scrie următoarele:

Știrile grave care ne sosesc din Al-bania fac să scadă speranțele că această țară va bucura în sfîrșit de foloasele unei uniri. După doi ani guvernul turcesc s'a răstit nerecunoscător față de poporul al-banez în urma ajutorului dat de liberala populație albaneză, care nu trebuie supusă reconciliată. Ridicarea situației econo-mice ar fi cel mai bun mijloc spre a creia legături solide între Albania și imperiul otoman.

Interesul viu, cu care opiniunea pu-blică din Austro-Ungaria urmărește mai seamă de cât-va timp evenimentele po-litice din Albania, e conform sentimente-lor Monarhiei pentru imperiul otoman dar pentru poporul albanez. Cu toate că Austro-Ungaria a declarat în totdeauna chestia albaneză e o chestie internă a țării, dorința de a vedea continuarea existenței Turciei, precum și raporturile adiționale cu poporul albanez dau diplo-mației austro-ungare dreptul de a exprima opiniunea sa despre politica turcă în Al-bania, care a dat naștere unei situații ne-plăcute.

nostru ca stat n-ar fi adus aci pe mocani ca să opriască cu îndărătnicie, a-mînțarea de a perde din mîni o pro-prietate, pentru care se făcuse atâtea sa-rfuri.

Și ce timpuri erau pe atunci! Indoiala bănuielele îndepărtau pe toți dela dra-ma acestor locuri. Se vorbea cu teamă numai la ureche despre temeinicia ace-sor elăpărări noi. Statul nu știa cum să scape mai de grabă de întinsele pă-tături. Se dădea străinilor moșii întregi mai c-o simplă petiție și c'un... bacșiș, întru cei cari măsurau. În nestatornicia amenințarea aceea, numai mocanii au avut curajul și încrederea în destinele Do-meniului și atunci și-au întors pungile lor cu galbeni împărătești, au vîndut au avut, au împrumutat și s-au pus la curmezișul soartei celei rele, care ne amenința salvînd astfel prima cucerire a Dobrogei noastre.

Azi când lucrurile s-au statornicit și cari dormise au deschis ochii, — văduse că mocanii formează stratul de pămînt în Dobrogea, — s-au găsit bi-nici și pătimași, cari să cărtiască cu mînie în potiriva lor și să-i numiască co-mitatori.

Pe urma acestor investigațiuni păcă-



? De unde ? să ne procurăm hainele pentru vară?

Numai la
GEORGE SZÖCS,
croitor român, în magazinul de croitorie modernă de
bărbați dați comanda
(în Brașov Str. Mihail Weisz Nr. 10.)
(în casele proprii)

dacă doriți a vă îmbrăca elegant și ieftin.
La mine în prăvălie se găsesc stoffele cele mai
bune de lână englezească și fabricate în țară și
cea mai mare parte din acestea pot vinde sub
prețul original. — Pentru croială bună garantez.

Binevoiti a da o comandă de probă la mine,
holosindu-vă de toate avantajile sus zise. Văzân-
du-vă cu plăcere rămân cu stimă

GEORGE SZÖCS,
croitor de modă bărbătească și militară.

1440.1—10.

Banca Națională a României.

Situațiune sumară.

1910 22 Mai	Activ:	14 Mai	20 Mai
126.333,489	189349075 Reser. metal. aur 123562112	174.236,730	174.405,112
1.831,789	36984414 „ Trate aur 50843000	1.466,477	1.497.797
64.709,854	Argint și diverse monede	110,669.786	112,598,242
26.888,109	Portofoliu Român și străin.	22,530,566	21,969.746
11.999,876	*Impr. pe efec. publice 8324400	11.999,789	11.999,789
14.798,943	„ „ „ în cont-curent 13645346	17,856.442	17,856.442
3.116,121	Efectele Capital. Social	4,284.121	4.284.121
6.001,378	Efectele fondului de rezervă	6.023,292	6.023,430
712,827	Efect. fond. de amort. imob. și mater.	736,092	736,773
812 206	Imobile	861,642	868,380
105.876,000	Mobilier și Mașini de Imprimerie	111.455,315	111,644.590
37.323,795	Cheltuieli de Administrațiune	18,880,394	17,703,213
37.395,568	Depozite libere	45,090.490	43.475,705
437.799,955	Conturi curente	526,091,138	525,063.340
	Conturi de valori		
	Pasiv:		
12.000,000	Capital	12 000.000	12.000.000
28.352 686	Fond de rezervă	30.359.907	30.359,907
4.180,436	Fondul amortis. imob. și material	4.461.614	4.461,614
253.270,000	Bilete de Bancă în circulațiune	338,728.700	337.648,280
1.635,706	Dobânzi și beneficii diverse	1,628,438	1.701,042
105.876,000	Depozite de retras	111,455,315	111.644,590
32.485,127	Conturi diverse, sold	27.457,164	27.247,907
437.799.955	Scomptul 5% * Dobânda 5 1/2%	526,091.138	525.063.340

Salon de corsete. Strada Mihael Weiss Nr. 3.

St. Mihael Weiss 3.



M^{me} B. GOLDSTEIN

Un corset cu balene veritabile
Un corset veritabil Grade-front
Un corset Princess, cel mai nou fason francez
se pot procura, după măsură sau gata singur numai la

M^{me} B. GOLDSTEIN.

Salon de corsete. Strada Mihael Weiss 3.

Însoțirea industrială brașoveană de mobile ca membru al însoțirii de credit centrala regnicolă

Magazin de mobile:

în depozit: aranjamente de odăi de dormit, de prânz, odăi pentru domni
și de salon. Primește a aranja complet locuințe, birouri și bucătări
Pregătește articoli de comerț și tapiserie.

Se află mobile dela execuția cea mai simplă până la cea mai elegantă cu preț convenabil pe lângă condiții favorabile.
Strada Vămei 36. Visitare fără obligament de cumpărare. Proiect de spese gratuit. **Palatul Czell**

TIPARUL TIPOGRAFIEI A. MUREȘIANU, BRAȘOV.

Avis.

Mai mulți tâmplari buni. cari
posed ceva unelte și Hobel-bank gă-
sesc ocupațiune în moara **Fabrice-
lor Assan, București.**

Nr. 85/911

Publicațiune.

Pîntru facerea unui zid nou în-
tre edificiul gimnaziului român gr.
or. din Loc și între edificiul băilor
de abur, spre strada Băilor, să pu-
blică licitațiune cu oferte închise,
cari se pot înainta până cel mai târ-
ziu în 2/15 Iunie la 10 oare a. m.
în cancelaria Eforiei școlare.

Planul și condițiunile să pot
vedea în cancelaria Eforiei școlare,
în fiecare zi de lucru dela 9—12
a. m. și dela 3—6 p. m.

La ofert au să se alăture vadiu
de 10% dela suma ofertului.

Brașov, din sedința Eforiei șco-
lare, ținută la 12/25 Maiu 1911.

Eforia școalelor centrale gr. or.
1456 1—3 române Brașov.

Anunț de licitație.

În 19 și 20 Iunie st. n. 1911 se
vor vinde cu licitație obiectele ce sînt
amanetat din 20 Mart. 1910 până in-
clusive în 14 Maiu 1910 și arame
sub numărul 4049—1910, până inclu-
sive cu Nr. 7010—1910 al căror
termin a expirat și nu s'au rescum-
părat.

Licitația va avea loc în localu
Casei de zăloge, dela 8 oare pînă
la 11 oare a. m. și în cas de lipă
dela 2 pînă la 4 oare p. m.

Obiectele, cari se vor vinde, sînt
Giuvaericale, Clasornice de aur și ar-
gint și alte scule de aramă, Cioale
Cositor, flanele, haine bărbătești și
meiesci, Cisme, Ghete și altele.

Vânzarea se face în bani gata
Rescumpărarea sau înoirea am-
netelor se poate face numai cu o
înainte de licitație.

În ziua vânzării cu licitație
se permite nici într'un chip a pu-
lungi amanetarea.

Brassó, 26 Maiu 1911.

(1—3). Oficiul casei de amanetare din Brașov.

Am onoare a aduce la cunoștința Prea On. Public, că am des-
chis în **Brașov, Strada gării 58**, în apropierea imediată a
gării centrale,

un depozit de petrii monumentale,

asortat din abundență în modul cel mai modern.

În depositul nostru se află monumente pregătite din marmură
albă de Caransebeș și Carara, din granit negru de Laborator și de
diferite sciuri de trachit și granit din patrie.

Primim și îndeplinim comande de orice fel de petrii monumen-
tale. La comandă furnizăm platce de marmură și piatră de orice
natură și coloare, precum și mese de biliard.

Întreprindem transformări, prelucrări și transportări de pietri
monumentale atât în oraș, cât și în provincie.

Întreprindem în mic și mare orice fel de lucru de sculptură
și tăiere în piatră din orice fel de piatră din patrie, din marmură
și ori unde și în provincie.

Faptul că dispunem de o baie de piatră, ce este în exploatare
de peste 100 de ani și că partea cea mai mare a monumentelor
pregătim aici, — ne face capabili de a rezista la orice fel de con-
curență.

După premiterea acestora, și fiindcă avem intenția de a împlini
comandele în modul cel mai prompt și ieftin, — ne luăm voia
ruga On. Public. ca în văditul său interes material să binevoiască
a face la noi comandele, căci în schimb și noi ne vom nuzui a sa-
tisface On. Public în modul cel mai ieftin și prompt.

Cu deosebită stimă

Frații Francisc și Carol Herzum.